

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අධීක්ෂිත අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වෘත්තීය හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි තෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2014/ 2015

ජූලි - 2019

BMGT E 3065 - ව්‍යාපාර මූල්‍ය

උපදෙස් :

කාලය : පැය 03 යි

- i. මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A සහ B කොටස් වලින් සමන්විත වේ.
- ii. ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව :
 - A කොටස - ප්‍රශ්න 10
 - B කොටස - ප්‍රශ්න 04
- iii. සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයිය යුතු වේ.
- iv. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටස, පිළිතුරු පත්‍රය සමග අමුණන්න.
- v. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටස විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙන යාමෙන් වලකින ලෙස ඔබට තරයේ අවවාද කරනු ලැබේ.

A කොටස

A කොටසේ 1-10 දක්වා ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සැපයීමේදී නිවැරදි පිළිතුර යටින් පැහැදිලිව ඉරක් අඳින්න.

- (01) නූතන සංස්ථාපිතයක මූල්‍ය පාලකයේ වගකීමක් වන නමුත් භාණ්ඩාගාරකයේ වගකීමක් නොවන්නේ පහත ඒවායින් කුමක්ද?
 - අ) අයවැය හා පුරෝකථන
 - ආ) අවදානම් කළමනාකරණය
 - ඇ) ආයෝජන කළමනාකරණය
 - ඈ) මූල්‍යන කළමනාකරණය

(02) පහත ප්‍රකාශන සලකා බලන්න.

- (1) ආයෝජකයින්ට ඔවුන්ගේ ණය ප්‍රාග්ධනයට වඩා අඩු අවදානමක් වරණීය කොටස් ප්‍රාග්ධනය මත ඇති කරයි.
- (2) ගෙවනු ලබන වරණීය ලාභාංශ මත ආයතනවලට බදු ඉතුරුම් ලබාගත හැක. පහත ඒවා අතුරින්, ඉහත ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වන්නේ,

ප්‍රකාශන

	1	2
A	සත්‍යයි	සත්‍යයි
B	සත්‍යයි	අසත්‍යයි
C	අසත්‍යයි	සත්‍යයි
D	අසත්‍යයි	අසත්‍යයි

- අ) A
- ආ) B
- ඇ) C
- ඈ) D

(03) ඔබ විසින් ශුද්ධ වර්තමාන අගය (NPV) සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (IRR) ගණනය කරමින් මූලික අරමුදල් ගලායෑම සහ ඉන්පසු වසර 7 ක් සඳහා මුදල් ප්‍රවාහයන් සහිත ව්‍යාපෘතියක් අගය කරන ලදී. නමුත් එහිදී ඔබ වට්ටම් අනුපාතය අඩුවෙන් තක්සේරු කර ඇති බව දැන් ඔබට අවබෝධ වී ඇත.

එම අඩුවෙන් තක්සේරුකිරීම නිවැරදි කළ විට, ශුද්ධ වර්තමාන අගය (NPV) සහ අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (IRR) මත පහත කුමන ආකාරයේ බලපෑමක් ඇති විය හැකිද?

	ශුද්ධ වර්තමාන අගය (NPV)	අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (IRR)
A	අඩු වේ	වෙනසක් නොවේ
B	වැඩි වේ	වෙනසක් නොවේ
C	වෙනසක් නොවේ	අඩු වේ
D	වැඩි වේ	වැඩි වේ

- අ) A
- ආ) B
- ඇ) C
- ඈ) D

(04) ග්‍රේටීන් සමාගම පහත ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සලකා බලමින් සිටියි. සමාගම අනුමත කරනු ලබන උපරිම පිලිගෙවුම් කාලය වර්ෂ 4 ක් වේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය පිළිගත හැකිද?

වර්ෂය	මුදල් ප්‍රවාහය රුපිය.
0	(120,000)
1	35,000
2	35,000
3	35,000
4	35,000
5	20,000

- අ) පිලිගෙවුම් කාලය වසර 4 ට වඩා වැඩි වේ. එම නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගත නොහැක.
- ආ) ව්‍යාපෘතිය සඳහා වර්ෂ 4 ක් සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ පවතියි. එම නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගත හැක.
- ඇ) පිලිගෙවුම් කාලය වසර 3 ක් 4 ක් අතර වේ. එම නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගත හැක.
- ඈ) පිලිගෙවුම් කාලය වසර 4 ක් 5 ක් අතර වේ. එම නිසා ව්‍යාපෘතිය පිළිගත නොහැක.

(05) සමාගමේ කෝලන අනුපාතය වැඩිවීමට නම්,

- අ) දිගුකාලීන වගකීම්වල අඩුවීම කොටස් හිමියන්ගේ අරමුදල් අඩුවීමට වඩා අඩුවිය යුතුවේ.
- ආ) දිගුකාලීන වගකීම්වල අඩුවීම කොටස් හිමියන්ගේ අරමුදල් අඩුවීමට වඩා වැඩිවිය යුතුවේ.
- ඇ) පොලී අනුපාතය වැඩිවිය යුතුවේ.
- ඈ) පොලී අනුපාතය අඩුවිය යුතුවේ.

(06) JHC සමාගමේ පහත කාරක ප්‍රාග්ධන අනුපාත පවතියි.

	2019	2018
ජංගම අනුපාතය	1.2:1	1.6:1
ණයගැති ලැබීමේ කාලය	දින 69	දින 45
ණයහිමියන්ට ගෙවීමේ කාලය	දින 32	දින 45
කොග පිරිවැටුම	දින 45	දින 32

සහන ප්‍රකාශනවලින් නිවැරදි වන්නේ කුමක්ද?

- අ) JHC සමාගම 2019 ද්‍රවශීලතා තත්ත්වය දුර්වලවීමෙන් පීඩාවට පත්ව ඇත.
 - ආ) JHC සමාගමේ ගනුදෙනුකරුවන්ගෙන් මුදල් ලැබීම 2018 වර්ෂයට වඩා 2019 වර්ෂයේදී වේගවත් වී ඇත.
 - ඇ) JHC සමාගමේ 2019 වර්ෂයේදී ද්‍රවශීලතාව සහ කාරක ප්‍රාග්ධන තත්ත්වය වැඩිදියුණු වී ඇත.
 - ඈ) JHC සමාගම සැපයුම්කරුවන් සඳහා මුදල් ගෙවීමට 2018 වර්ෂයට වඩා 2019 වර්ෂයේදී වැඩි කාලයක් ගෙන ඇත.
- (07) සරණි රු. 2,500,000 ක නිවාස ණයක් 12.24% ක වාර්ෂික පොලියකට ලබාගැනීමට අදහස් කරයි. එම ණය මුදල සෑම මාසයක් අගදීම ගෙවනු ලබන මාසික වාරික 120 කින් ආපසු ගෙවිය යුතු වේ. දෙවන මාසය අවසානයේදී ගෙවීමට ඉතිරිවන ණය ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණය කොපමණද?
- අ) රු. 2,427,569.12
 - ආ) රු. 2,478,459.82
 - ඇ) රු. 2,438,999.82
 - ඈ) රු. 2,463,624.12
- (08) තිසරා කාර්තු 30 ක් සඳහා රු. 2000 බැගින් ඉතුරුම් ගිණුමක තැන්පත් කිරීමට අදහස් කරයි. පළමු තැන්පතුව මෙම අවස්ථාවේදීම කිරීමට නියමිතය. එම ඉතුරුම් ගිණුම සඳහා කාර්තුමය වශයෙන් වර්ධනය වන 8% ක වාර්ෂික පොලියක් ගෙවනු ලැබේ. වර්ෂ හතහමාරක් අවසානයේ තිසරාගේ ගිණුමෙහි ඇති මුළු මුදල කොපමණද?
- අ) රු. 44,793
 - ආ) රු. 81,140
 - ඇ) රු. 82,760
 - ඈ) රු. 46,790

(09) විල්කි විසින් වර්ෂයකට රු. 45,000 ක් බැගින් වර්ෂ 5 ක් සඳහා ගෙවනු ලබන සහ වර්ෂ 5 අවසානයේදී රු. 500,000 වටිනාකමින් යුත් ආයෝජන අවස්ථාවක් සලකා බලමින් සිටියි. ඔහුගේ වට්ටම් අනුපාතය 13% ක් නම්, ඔහු විසින් අදාළ ආයෝජනය සඳහා ගෙවීමට කැමතිවන මුදල කොපමණද?

- අ) රු. 725,000.00
- ආ) රු. 658,275.41
- ඇ) රු. 429,655.37
- ඈ) රු. 398,434.67

(10) සමාගමක ශුද්ධ ඉපයුම් සහ ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනය ජිලිවෙලින් රු. 1,000,000.00 ක් හා රු. 5,000,000.00 ක් වේ. ලාභාංශ ගෙවීමේ අනුපාතය (Dividend Payout Ratio) 20% ක් වේ. සමාගමේ වර්ධන අනුපාතය කුමක්ද?

- අ) 04%
- ආ) 08%
- ඇ) 20%
- ඈ) 16%

(02 X 10 = මුළු ලකුණු 20)

B කොටස

(01) අ) මූල්‍ය කළමනාකරණයේ සාම්ප්‍රදායික හා නූතන ප්‍රවේශයන්හි පවතින ප්‍රධාන ලක්ෂණයන් පැහැදිලි කරමින්, මූල්‍ය කළමනාකරණයේ විකාශණය විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 04)

ආ) ආයතනයක ලාභ උපරිම කිරීමේ අරමුණ හා ධනය උපරිම කිරීමේ අරමුණ අතර වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04)

ඇ) "මූල්‍ය කළමනාකරුවෙකු, ආයතනයක මෙහෙයුම් කටයුතු මෙන්ම මූල්‍ය වෙළඳපළ හා සම්බන්ධ කටයුතු සිදුකරනු ලබයි."

ආයතනයක මූල්‍ය කළමනාකරුවෙකුගේ කාර්යභාරය ඉස්මතුකර දක්වමින් ඉහත ප්‍රකාශය පිළිබඳ ඔබගේ අදහස් දක්වන්න.

(ලකුණු 07)

(මුළු ලකුණු 15)

(02) අ) මෙත්මිණි සමාගම A ව්‍යාපෘතිය සහ B ව්‍යාපෘතිය නම් වූ ව්‍යාපෘතීන් දෙකක් පිළිබඳ සලකා බලමින් සිටියි. A ව්‍යාපෘතියේ මූලික පිරිවැය රුපියල් මිලියන 450 ක් වන අතර B ව්‍යාපෘතියේ මූලික පිරිවැය රුපියල් මිලියන 350 වේ. ඉහත ව්‍යාපෘතීන්හි ඒ ඒ වර්ෂය සඳහා අපේක්ෂිත මුළු ආදායම සහ මුළු වියදම් පහත දක්වා ඇත.

(රුපියල් මිලියන)

වර්ෂය	A ව්‍යාපෘතිය		B ව්‍යාපෘතිය	
	මුළු ආදායම	මුළු වියදම	මුළු ආදායම	මුළු වියදම
1 වන වර්ෂය	292	172	260	180
2 වන වර්ෂය	301	178	273	186
3 වන වර්ෂය	313	185	293	197
4 වන වර්ෂය	322	192	308	204
5 වන වර්ෂය	332	198	317	209
6 වන වර්ෂය	344	206	329	214

- අවසාන වර්ෂයේදී සුන්බුන් අගයක් නොමැති බවත්, සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 13% ක් බවත්

උපකල්පනය කරන්න.

I) ඔබ විසින්,

- i. ව්‍යාපෘතීන් දෙකෙහි වට්ටම්කල පිලිගෙවුම් කාලය
- ii. ව්‍යාපෘතීන් දෙක සඳහා ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම (NPV)
- iii. ව්‍යාපෘතීන් දෙකෙහි අභ්‍යන්තර ප්‍රතිලාභ අනුපාතය (IRR)

ගණනය කරන්න.

(අවශ්‍ය වන්නේ නම් 13% සහ 18% වට්ටම් අනුපාත පමණක් ඔබගේ ගණනය කිරීම් සඳහා යොදා ගන්න.)

II) ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම් ප්‍රවේශය අනුව තෝරාගත යුත්තේ කුමන ව්‍යාපෘතියද? සමාගමට උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 15)

ආ) සීමිත LBG ග්‍රෝවින්ටෙක් සමාගමේ 2018 මාර්තු 31 න් හා 2019 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂ සඳහා කෙටුම්පත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශණ ඔබට සපයා ඇත.

2018 මාර්තු 31 න් හා 2019 මාර්තු 31 න් අවසන් වර්ෂ සඳහා විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශය

	2019 (රු. '000')	2018 (රු. '000')
පිරිවැටුම	3,850	1,854
අඩුකලා : විකුණුම් පිරිවැය	2,460	1,150
වර්ෂය සඳහා දල ලාභය	1,390	704
අඩුකලා : මෙහෙයුම් වියදම්	575	410
මෙහෙයුම් ලාභය	815	294
අඩුකලා : පොලී වියදම්	45	60
එකතුකලා : ලාභාංශ ආදායම්	140	-
බදු පෙර ලාභය	910	234
අඩුකලා : ආදායම් බදු	364	94
බදු පසු ලාභය	546	140
රඳවාගත් ලාභ	150	50
	696	190
අඩුකලා : ලාභාංශ	130	40
ඉදිරියට ගෙන යන රඳවාගත් ලාභ	566	150

31.03.2019 , 31.03.2018 සඳහා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය

	2019 (රු. '000')	2018 (රු. '000')
ස්ථාවර වත්කම්		
දේපල පිරිසත හා උපකරණ	2,680	2,060
ආයෝජන	450	350
	3,130	2,410
ජංගම වත්කම්		
තොගය	420	340
ලැබිය යුතු ශේෂ	530	440
මුදල් හා බැංකු ශේෂ	30	55
	980	835
	4,110	3,245
මූල්‍යනය වන්නේ		
කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහ සංචිත		
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය	2,580	2,050
රඳවාගත් ඉපයුම්	566	150
ජංගම නොවන වගකීම්		
12% ණයකර	300	400
	3,446	2,600
ජංගම වගකීම්		
ගෙවිය යුතු ශේෂ	409	375
උපචිත වියදම්	155	145
උපචිත බදු	100	125
	664	645
	4,110	3,245

2018 හා 2019 වර්ෂ අවසානයේ සීමිත LBG ග්‍රෝවින්ටෙක් සමාගමේ සාමාන්‍ය කොටසක මිල සහ සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව පහත දී ඇත.

	2019	2018
සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපල මිල (රුපී.)	20	15
සාමාන්‍ය කොටස් සංඛ්‍යාව	258,000	205,000

ඔබ විසින් 2018 හා 2019 වර්ෂ සඳහා සීමිත LBG ග්‍රෝවින්ටෙක් සමාගම සඳහා පහත අනුපාත ගණනය කරන්න.

- i) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය
- ii) යෙදවූ ප්‍රාග්ධනය මත ඉපයුම් අනුපාතය
- iii) ක්ෂණික අනුපාතය
- iv) පොලී ආවරණ අනුපාතය
- v) මිල ඉපයුම් අනුපාතය

(ලකුණු 10)
(මුළු ලකුණු 25)

(03) අ) ශ්‍රීන්ටෙරා සමාගම එහි බර තැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය ගණනය කිරීමට අපේක්ෂා කරයි. ශ්‍රීන්ටෙරා සමාගමේ ප්‍රාග්ධන ව්‍යුහය පහත පරිදි වේ.

	රු.
සාමාන්‍ය කොටස් ප්‍රාග්ධනය (එකක් රු. 10 බැගින් වූ)	60,000,000
රඳවාගත් ඉපයුම්	17,400,000
10% වරණිය කොටස් (එකක් රු. 10 බැගින් වූ)	18,000,000
11% ණයකර (එකක් රු. 100 බැගින් වූ)	40,000,000
09% ණයකර (එකක් රු. 100 බැගින් වූ)	45,000,000
14% දිගුකාලීන ණය	10,000,000
	190,400,000

සාමාන්‍ය කොටසක වෙළඳපල මිල රු. 23.50 කි. වර්තමානයේදී සමාගම සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා වාර්ෂික ලාභාංශය ලෙස කොටසකට රු. 2.50 ක් ගෙවනු ලැබේ. සමාගමේ ලාභාංශ පසුගිය වර්ෂ 8 ක කාලය තුළ (2011 අප්‍රේල් 1 සිට 2019 මාර්තු 31 දක්වා) රු. 0.80 සිට

වර්තමාන තත්ත්වය දක්වා වර්ධනය වී ඇති අතර මෙම තත්ත්වය අඛණ්ඩව පවතීයැයි උපකල්පනය කෙරේ. වර්ෂීය කොටස් වර්තමානයේදී රු. 17 කට විකුණනු ලැබේ. 11% ණයකර තවත් වසර 11 කින් සමමිලට නිදහස් කෙරේ. 11% ණයකර සහ 9% ණයකර වර්තමානයේදී පිළිවෙලින් එකක් රු. 117 සහ 113 බැගින් විකුණනු ලබයි.

වර්ෂීය කොටස් ලාභාංශ සහ 9% ණයකර පොලී නුදුරු අනාගතයේදී ගෙවීමට නියමිතය. සාමාන්‍ය කොටස් සඳහා ලාභාංශ සහ 11% ණයකර සඳහා පොලී ගෙවා අවසන් කොට ඇත. සමාගම සඳහා බදු අනුපාතය 30% ක් බව උපකල්පනය කරන්න.

ඔබ විසින්,

වෙළඳපල අගයන් යොදා ගනිමින් ශ්‍රීන්ටෙරා සමාගම සඳහා බරතැබූ සාමාන්‍ය ප්‍රාග්ධන පිරිවැය ගණනය කරන්න. (අවශ්‍ය වන්නේ නම් 05% සහ 13% වට්ටම් අනුපාතයන් පමණක් ඔබගේ ගණනය කිරීම් සඳහා යොදා ගන්න.)

(ලකුණු 14)

ආ) තොරතුරු වෙළඳපල කාර්යක්ෂමතා මට්ටම් තුන (03) සැකෙවින් පහදන්න.

(ලකුණු 06)

(මුළු ලකුණු 20)

(04) පහත දෑ පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

- අ) කාරක ප්‍රාග්ධන කළමනාකරණය
- ආ) බදු සහ පොලී පෙර ඉපයුම් - කොටසක ඉපයුම් විශ්ලේෂණය (EBIT-EPS Analysis)
- ඇ) මෙහෙයුම් කෝලනය සහ මූල්‍ය කෝලනය
- ඈ) ලාභාංශ ප්‍රතිපත්ති

(ලකුණු 05 x 4 = මුළු ලකුණු 20)

